

Rusai žada nedalyvauti JT nusiginklavimo komitete

Pijaus XII žodis atidarant naują Vatikano radijo stotį

Mūsų korespondentas Italijoje

ROMA. — Popiežius Pijus XII, pašventinę spalio 27 dieną naują Vatikano radiją, esančią už Romos, pasakė lotyniškai kalbą visoms tautoms.

„Klausykite, tolimųjų kraštų tautos“, — pradėjo pranašo Izačo žodžiais Jo Sventenybė. — Iš naujosios Vatikano radijo stoties, iš šio antenų miško, virs kūrio į dangų kyla tiesos ir meilės ženklas, nenugalimasis Kryžius, „mūsų žodžiai skrenda į jus“ (2 Kor. 6, 11). Visų pirma norime išreikšti mūsų širdies padėką Dievui ir Gerajam Dievui, kuris sutvėrė ne tik dangų ir žemę su jo nuostabia tvarka ir grožiu, bet taip pat kiekvienam elementui suteikė paslaptingas jėgas, kurias žmogaus protas atranda, nenuilstamai tyrinėja ir palenkia tarnauti savo naudai. Taip žmogaus balsas, pagautas technikos pagamintu aparatu, sukelia elektrines bangas, kurios, per skridę žemes ir vandenynus, yra priimanos kitų aparatų, kurie atgamina tą patį balsą, tarsi tie, kurie kalba tolimoje, būtų čia pat. Tai įvyksta radijo pagalba. Radijas be abejonės yra vienas iš didžiausių išradimų, kuriuos mūsų laikais sukūrė žmogaus genijus visų bendram labui.

Mūsų amžiaus garbė
Visi šie išradimai yra mūsų amžiaus garbė, — kalbėjo toliau Pijus XII. — Tačiau vis dėlto reikia prisiminti, kad iš techninės pažangos kilti patogumai ir nauja negali žmogui suteikti pilno pasitenkinimo ir tikros laimės, jei su jais drauge neįvyksta dvasinė pažanga, jei jie neprisiderina prie prigimties dėsnių ir amžinojo Dievo įstatymo. Kaip sakė didis gamtos tyrinėtojas šv. Albertas Didysis, reikia visą sąsąsą santykių su Tuo, kuris yra išminties šaltinis, visos gamtos Kūrėjas, tvarkytojas ir valdytojas. Kaip visais Dievo sutvertais daiktais, taip turime naudotis ir toms jėgoms, kurias mokslininkai palenkia žmogaus tarnybai. Tačiau tas naudojimas turi būti protingas. Jis negali žmogaus taip pavergti, kad jis užmirštų net savo sielą, sukurtą nemirtingumui. Kiekvienas naujas išradimas tebūna tarsi pakopa, padedanti kilti į dangiškąsias vertybes. Gamtoje ir jos įgijose visi temato Dievo buvimą, tiesę ir jo balsas radijo bangomis pasiekia visus pasaulio kraštus. Tokiu būdu Mistinio Jėzaus Kristaus Kūno Bažnyčios nariai pasijus tarp savęs sujungti naujais ryšiais. Net tie, kurie yra atskirti užtvaramis ir kitomis kliūtimis, galės išgirsti Kristaus Vietininko balsą.

Tepasiekia tolimiausius kraštus

Dėl to Jėzaus Kristaus mokslo laimėjimai kasdien vis plačiau, — kalbėjo šv. Tėvas. — Tepasiekia jis ir tolimiausius sunkiai prieinamus kraštus, tepasiekia namų židinius ir sielų gelmes; tena šie taip pat ir naujųjų atradimų sukurtoji priemonė, kad visur triumfuotų Kristaus karalystė, „karalystė tiesos ir gyvenimo, karalystė šventumo ir malonės, karalystė teisingumo, meilės ir taikos“.

Norėdamos, kad viso pasaulio katalikai plačiai naudotųsi moderniomis apšvietimo priemonėmis, šv. Tėvas rūpinosi, kad ir jo balsas radijo bangomis pasiektų visus pasaulio kraštus. Tokiu būdu Mistinio Jėzaus Kristaus Kūno Bažnyčios nariai pasijus tarp savęs sujungti naujais ryšiais. Net tie, kurie yra atskirti užtvaramis ir kitomis kliūtimis, galės išgirsti Kristaus Vietininko balsą.

Žodis valstybininkams

Baigdamas kalbą, Pijus XII ragino viso pasaulio tautas į brolišką taiką ir vienybę. Ypač tie, — kalbėjo šv. Tėvas, — kurių rankose yra tautų likimas, turi prisiminti didžiąją atsakomybę prieš savo sąžinę ir prieš Dievą. Tebūna jie vieningi vieni kitų supratime ir pagarboje, pamirtoje teisingumu ir tiesa; visomis pastangomis tesirūpina, kad ko greičiau būtų pašalintos nesantaikos ir priešingumų priežastys.

KALENDORIUS

Lapkričio 6 d.: šv. Leonardas; lietuviški: Bangpūtis ir Vigandė. Saulė teka 6:28, leidžiasi 4:41.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — dainai apsiniaukę.

Radijas turi tarnauti dorybių ugdymui

Toliau Pijus XII priminė neseniai paskelbtos radijo, televizijos

Jaunimo kova su Vienos policija dėl Vengrijos

VIENA, Austrija, lapkr. 5. — Apie 300 austrų ir vengrų studentų vakar susirėmė su Austrijos policija, kai jie bandė demonstruoti Vengrijos revoliucijos užgnaužimo minėjimą. Praėjusių metų lapkričio 4 d. sovietų tankai ir artilerija užpuolė Budapeštą, Vengrijos sostinę, ir užgnaužė prieškomunistinį sukilimą.

Studentų demonstraciją suruošė nepriklausomų studentų komitetas. Jie susirinko prie Albertino meno muzėjaus už Vienos operos rūmų.

Studentai nešė plakatus su šiais žodžiais: „Vengrijoje šiandien tebėra kartuvės ir korikiai veikia“ ir „Vengrijoje kraujas dar tebesileja“.

Komunistų vadai atvyko į Maskvą

MASKVA, lapkr. 5. — Paleidus antrąjį dirbtinį mėnulį (šį kartą su šunim) ir pašalinus maršalą Žukovą iš valdžios, sovietai šiandien užsiėmė bolševikų revoliucijos 40 metų sukakties iškilnių ruošimu.

Komunistų vadai iš įvairių pasaulio vietų atvyko į bolševikų revoliucijos minėjimą, kuris bus lapkričio 7 d. Maskvoje. Sovietų parlamentas lapkričio 6 d. minės revoliucijos metines.

Kipro saloje dar neramu

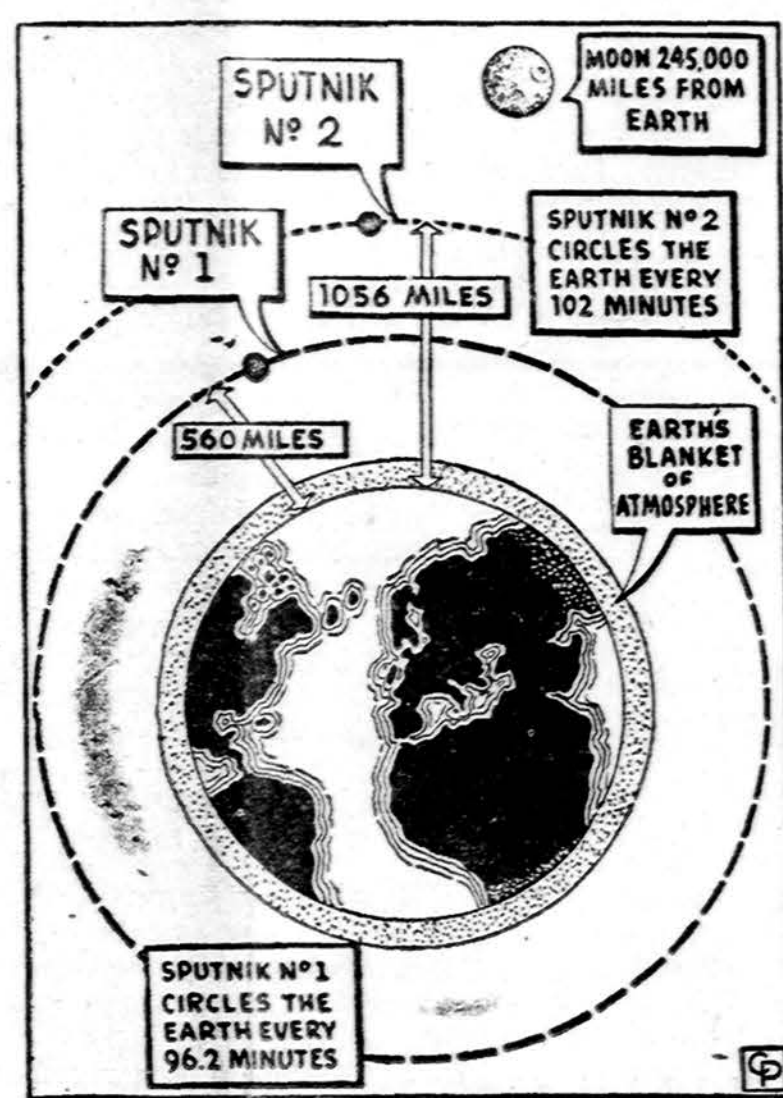
LONDON, lapkr. 5. — Maršalas John Harding vakar grįžo į Angliją iš Kipro salos. Harding buvo Kipro salos gubernatorius. Jo vieton paskirtas Hugh Foot, kolonijinis veteranas administratorius.

Harding, planuojąs apsigyventi savo ūkyje, pasakė, kad Kipro saloje dar nėra taikos. Kipro po grindis grasina vėl pradėti kovas, jei Jungtinių Tautų generalinė asamblėja debatai nepatenkins jų reikalavimų. Kipro graikų pagrindžio organizacija nori salą sujungti su Graikija.

Adenauer vyks į Londoną

BONN, Vokietija, lapkr. 5. — Vakarių Vokietijos kancleris Adenauer gruodžio 3 dieną atvyks į Londoną. Adenauer tarsis su Britanijos ministru pirmininku Macmillan'u, pranešė Britanijos ambasada.

Senatorių Dirksen (R., Ill.) įsitikinęs, kad JAV greitai pradės sovietų raketų ir satelitų gamyboje.

Sputniko pozicijos. Diagrama rodo Sputnik I ir Sputnik II arba „Munink“, kuriame yra šuo, reliatyvias pozicijas. Instrumentai pranešė Rusijoje apie šuns padėtį, sako sovietai. (INS)

Sovietų Sąjunga tebeveža ginklus į Siriją

ANKARA, Turkija, lapkr. 5. — Pradėję praėjusių metų kovo mėnesį, sovietai yra privežę Sirijon tiek karinės medžiagos, kad ji viršija visokius galimus Sirijos kariuomenės reikalavimus.

Sovietų ginklų vežimas į Siriją tebevyksta ir toliau. Turų skaičiavimais, kasdien Sirijos uostuose yra iškraunami trys laivai. Sakoma, kad kasdien Sirija gauna 8,000 tonų karinio aprūpinimo medžiagos.

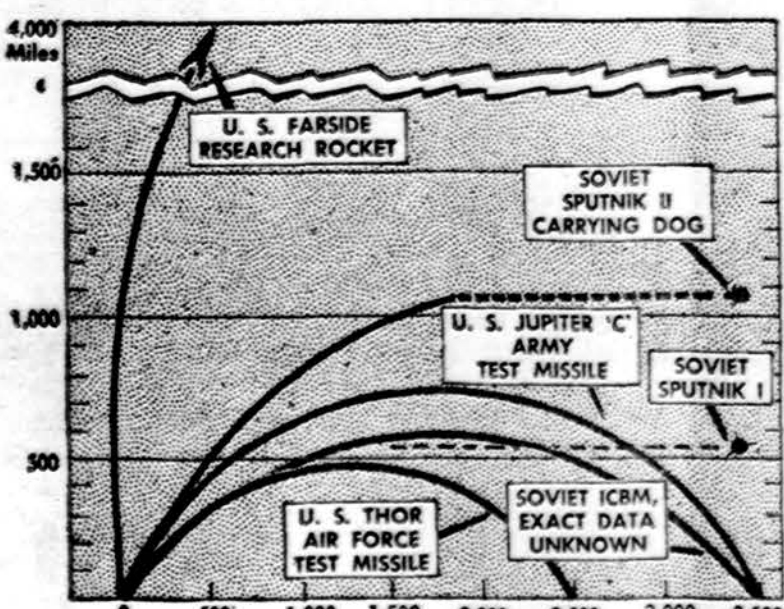
Tuo tarpu Sirijos kariuomenė, kuri tesiekia 60,000 vyrų, per vienerius metus gali sunaudoti 30,000 tonų karinio aprūpinimo medžiagos.

Visa tai matant kariniams stebėtojams kyla klausimas, kam tai yra daroma? Atsakymas gali būti, kad patys sovietai ar jų talkininkai kada nors mano, kad turėtų būti Sirijoje, per daug primena pačius bolševikus momentus Korėjos kare.

Jungtinių Amerikos Valstybių laikraštinkas Joseph Alsop, kuris šiuo metu yra Ankaroje, Turkijos sostinėje, sako, kad tai, kas vyksta Sirijoje, per daug primena pačius bolševikus momentus Korėjos kare.

Senatorių Dirksen (R., Ill.) įsitikinęs, kad JAV greitai pradės sovietų raketų ir satelitų gamyboje.

Kalifornijos gubernatoriaus Goodwin J. Knight ketinas kandidatuoti į JAV senatorius.

Raketų tolis. Brėžinys palygina sovietų raketų pasiekimų augimą ir tolimą su Jungtinių Amerikos Valstybių išbandytomis ir būsimomis raketomis. „Operation Far Side“ raketa, neseniai išbandyta JAV, išsauta 4,000 mylių į erdvę. Sovietų Sputnik II yra tik 1,000 mylių erdvėje. (INS)

Maskva reikalauja sudaryti 82 valstybių komitetą

NEW YORK, lapkr. 5. — Sovietų Rusija vakar po pietų pareiškė Jungtiniams Tautoms, kad ji atsisako ateiityje dalyvauti tarptautinės organizacijos nusiginklavimo komisijos ar pakomitečio diskusijose. Nusiginklavimo komisija ir pakomitetis daugiau kaip 10 metų kalbėjo nusiginklavimo klausimais.

V. V. Kuznecov, Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministerio pagalbininkas, pareikalavo priimti Maskvos planą, kad būtų sudaryta nauja nusiginklavimo komisija, į kurią įeitų visi 82 Jungtinių Tautų nariai. Jis kalbėjo Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos politiniame komite- te.

Bandė ką nors ištraukti

Politinis komitetas beveik mėnesį bandė ką nors ištraukti iš Londono nusiginklavimo kalbų, kurios baigėsi neseniai, kai Sovietų Rusijos delegacija atmetė Vakarų nusiginklavimo pasiūlymus. Londone nusiginklavimo klausimus svarstė penkių valstybių pakomitetis, kurį sudaro Sovietų Rusija, Jungtinės Amerikos Valstyvės, Britanija, Prancūzija ir Kanada. Nusiginklavimo komisiją sudaro 12 valstybių.

Kaltina Vakarus

Dabartinės sąlygos sovietų vyriausybę nemato reikalo ateiityje dalyvauti nusiginklavimo komisijoje ar pakomitetyje, nes jie esą nesėkmingi, pareiškė Kuznecov.

Sovietai kaltina Vakarus dėl nusiginklavimo nepasiekimo (Kremlius visuomet kitus kaltina). Kuznecov mano, kad sudarymas naujos komisijos daug pagelbės išspręsti nusiginklavimo klausimus, nes, girdi, daugiau galvų bus įtraukta į darbą. Ir vėl turbūt dešimt metų kalbės...

Susitikimas su lenkais New Yorke

NEW YORK. — Po ilgesnės pertraukos š. m. spalio 30 d. lietuvių ir lenkų veiknių atstovai vėl buvo susitikę New Yorke. Ta proga buvo pasikeista nuomonė apie esamąją tarptautinę politiką, jos postūkus, galimas pasekmes, apie padėtį savo kraštuose ir apie laisvinimo pastangų derinimą. Sutarta vėl susitikti ir sudaryti programą tolimesniems pasiekimams. Iš abiejų pusių paskirta po asmenį, kurie paruos programos projektą ir parinks diskutuotinus klausimus. Šiam pasiekimui vadovavo lietuviai, kitas bus šaukiamas lenkų.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Prezidentas Eisenhower ir jo kabinetas vakar posėdžiavo Baltuose Rūmuose. Svarstė administracijos išlaidų ir įstatymdavystės programas. Prezidento Eisenhowerio kabinetas šį penktadienį svarstys vidaus ir užsienio politikos klausimus.

— Nacionalistinės Kinijos laivai vakar nuskandino komunistinės Kinijos šešis didelius ir mažus karinius laivus pietuose nuo Matsu salos, pranešė nacionalistinės Kinijos apsaugos ministerija.

— Pietų Korėja vakar protestavo, kad komunistinė Šiaurės Korėja buvo įsileista į dabartinę tarptautinę Raudonojo Kryžiaus konferenciją New Delhi, Indijoje.

— Du vengrai atbėgo į Vakarus per minų laukus ir vielių užtvartas iš komunistinės Vengrijos, vakar pranešė Austrijos policija. Tai pirmas drąsus bėgimas iš Vengrijos kelių savaičių laikotarpio.

— Felix Gaillard vakar sudarė 24-tą pokarinę Prancūzijos vyriausybę.

Važiuojant atidaryti naują radijo stotį

CASTEL GANDOLFO, Italija. — Popiežius Pijus XII Kristaus Karaliaus šventėje iškilmingai atidarė naują Vatikano radijo stotį. Santa Maria di Galeria vietovė, kurioje yra pastatyti techniniai stoties įrenginiai, nuo popiežiaus vasarinės rezidencijos Castel Gandolfo skiria apie 40 km. Šį kelią šv. Tėvas pravažiavo apylinkės gyventojų karštai sveikinamas ir palydimas entuziastiškais „Viva il Papa“ šauksmais. Radijo centre Kristaus Vietininką sutiko 13 kardinolų, daug vyskupų ir augstų šv. Sosto pareigūnų. Italijos vyriausybės atstovas ministeris Matarrella, diplomatinis korpusas prie šv. Sosto, Romos miesto burmistras Tupini, radijo stotį pastačiusių firmų atstovai, Popiežiškos Mokslo akademijos nariai ir daugelis kitų žymių asmenų. Lietuvai iškilmiškos oficialiai atstovavo Lietuvos atstovas prie šv. Sosto ministeris Stasys Girdvainis.

TRUMPAI IS VISUR

• Du sovietų mokslininkai — prof. K. P. Stanikovič ir prof. Anatolij Blagoravov — mano, kad šuo, esąs sputniku II, galės gyventi tik kelias dienas. Blagoravov pareiškė Londono „Daily Mirror“ laikraščiu, kad „šuo pastips“ ir negrįš į žemę.

• Lietuviškos knygos į Kiniją. Lietuvos Mokslo Akademija siunčia savo mokslinius veikalus į Kiniją ir iš ten gauna kiniečių mokslo veikalų siuntas. Pekino valstybinė biblioteka yra užsiprenumeravusi ir kaikiurios Lietuvos žurnalus.

• Komunistinės Čekoslovakijos prezidentas Antonin Zapotocky sunkiai serga. Prahos radijas pranešė, kad Zapotocky, 72 metų, yra valstybės sanatorijoje.

• Prancūzija. Paryžiuje vakar dar penki alžiriečiai nužudyti.

• B. Pranskus pakeltas į profesorius. Sovietų Sąjungos Augštojo mokslo ministerijos vyriausioji atestacinė komisija literatūros mokslo darbuotojui Broniui Pranskui „už ilgametį mokslinį tiriamąjį darbą lietuviškos srityje suteikė profesoriaus mokslo laurą“, paskelbė Vilniaus „Literatūra ir menas“.

• „Muttink“ yra tas, kuris žvejoja drumstame vandenyje, pasakė kapitonas rusas Robert Kamdron.

